

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

50. An designatio Oratorii privati virtute Bullae Cruciatæ tempore interdicti
possit fieri à quocumque Ordinario? Et an hoc non procedat in
designatione Oratorii privati, quod viris Nobilibus à ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76369](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76369)

quia non video illam in Hispania practicam, & Hispani semper hanc facultatem petunt à Pontifice, vel à Nuntio, cui aliquando Pontifex non concedit, vel à García Garcia in Sum. Theol. mor. tract. 3. diff. 1. Et idem García in Sum. Theol. mor. tract. 3. diff. 1. num. 15. sic ait: [Finalmente aora nouissimo en este Eneuro de 1644. me ha referido el Reuerendissimo P. Juan Velez, Predicador de su Magestad, y Obispo electo de Guadalajara de las Indias, que le dio el Señor Nuntio el Cardenal Pancirolo en Madrid, que tenia vn Breue de su Santidad, en que le prohibia dar licencia para dezir Missa en Oratorios priuados en casas de los seculares; assi oy ya esta certada la puerta à esto de tal suerte, que solo el Papa puede.] Non est igitur admittenda dicta potestas in Commissario cruciata. Et ita nostram sententiam tenent etiam Quintanaduénas in Theolog. mor. tom. 1. tr. 7. fol. 33. n. 7. negans hanc facultatem Commissario post iurac Pauli V.

RESOL. L.

An designatio Oratorij priuati virtute Bullae Cruciatæ tempore interdicii possit fieri à quocumque Ordinario?

Et an hoc non procedat in designatione Oratorij priuati quod vobis Nobilibus à Pontifice conceditur, sed talis designatio fieri debet ab Ordinario loci? Ex p. 9. tr. 1. Ref. 16.

§. 1. **N**ominatim contra me negatiuam sententiam tenet doctus, & indissolubili amicitiae vinculo mihi coniunctus P. Franciscus Bardi in Bull. Cruc. part. 2. tract. 2. cap. 2. sect. 2. num. 6. Probat hanc sententiam primo, ex cap. His ergo, dict. 1. de consecr. vbi statuitur, non esse licitum celebrare extra Ecclesiam consecratam, nisi in illis locis in quibus Episcopus proprius iussit: Episcopus autem proprius est Diocesis, sine cuius licentia inutilis erit quacumque alia alterius Diocesis: & ferè idem dicitur in c. Clerici, eodem tit. & cap. Quidam. 18. q. 2. sic dicitur Placuit, quod nemo in ecclesia, aut edificare, aut construere Monasteria, aut Prætorij domum sine conscientia ipsius ciuitatis Episcopi, id est, sine eius consensu. Rursum hoc ipsum docet Panormitanus in Rubric. de consecr. Eccles. n. 1. inquit: [in Oratorijs priuatis non celebratur sine licentia sui Episcopi.] Et hoc etiam significauit Ancharanus in cap. Anclorit. num. 2. de prin. in. 6. dum dicitur: Pontifex concedit per hanc Bullam Sacrificionem fieri posse tempore interdicii in Oratorio, quod debet visitari, & designari ab Ordinario: necesse est, vt intelligatur de Ordinario illo, sine cuius licentia, vt statuitur in Canonibus, Missa extra Ecclesiam celebrari non potest, & hoc etiam modo conditio ista est interpretanda, dum in Breuibus pro personis particularibus conceditur facultas erigendi Oratorium in domo priuata, & praxis hoc ipsum ostendit: nam solus Ordinarius proprius pro executione Breuis Apostolici visitat, & designat locum. Præterea hanc sententiam docet Suarez in 3. part. S. Thome, tom. 3. disp. 81. sect. 3. post vlt. Scundum obseruandum: vbi tradit vniuersalem doctrinam dicens, ad vnumquemque Episcopum spectare in propria Diocesi designare loca, in quibus vel Sacrificium offerre, vel Sacramenta ministrare liceat. Quam doctrinam etiam ponit Persicus de offic. Valquez in 3. part. 3. disp. 233. n. 2. ex Angelo, Fagundez de precepto Eccles. lib. 3. cap. 13. n. 7. in fine & alij. Ratio pro hac conclusione iam tacta est: nam, cum visitatio, & designatio ista, sit actus iurisdictionis, & pertinet ad forum externum iudiciale, nequit ab

Episcopo in non subditos, sed in proprios subditos exerceri.

2. Verum, licet hæc opinio sit probabilis, sententiam affirmatiuam, quam docui, non minus esse probabilem existimo, & præter Trullench, & Ludouicum à Cruz, illam nouissimè tenet ex Societate Pater Quintanaduénas in Theol. mor. tom. 1. tract. 7. sing. 22. num. 1. in fine, & doctus Pater Hieronymus Garcia in Summa Theol. mor. tract. 3. diff. 8. dub. 2. punct. 3. numero 24. vbi sic ait: [Quanto a lo primero, aduerto, que esto priuilegio de la Bula concede poder oyr Missa, y hazerla dezir en Oratorios priuados à prouados por el Ordinario; que para esta prououacion no es necesario, que el Obispo Diocesano lo apruebe, sino que basta la prououacion de qualquier Obispo, por que si para elegir Confessor, basta en opinion prouable, que lo este por qualquier Ordinario; à fortiori lo sera. que el Oratorio lo este por qualquier.] Ita ille, cui etiam adde ex Societate Castrum Palaum tom. 4. tract. 25. disp. vn. punct. 6. num. 3. Vnde pro me, contra amicissimum Patrem Bardi, stant vsque adhuc quinque Doctores.

3. Verum, cum in foro externo Episcopus loci possit diffidia excitare, melius esset ab illo designationem, & approbationem Oratorij exposcere. Nota tamen, quod licet, vt dixi, nostra sententia sit probabilis, tamen non procedit in designatione Oratorij priuati, quod vitis nobilibus à Pontifice conceditur: nam in concessione, & Breui Pontificio apponitur, vt talis designatio efficiatur ab Ordinario loci: & ita me citato tenet doctus, & amicissimus Pater Pellizzarius in Manual. Reg. tom. 2. tract. 8. cap. 2. sect. 2. num. 142.

RESOL. LI.

Qui intelligantur sub nomine domesticorum, vt possint in Oratorio priuato audire Missam tempore interdicii vigore Bullae Cruciatæ?

Et an si quis stet extra domum Domini, si eius expensis alitur, possit gaudere dicto priuilegio Bullae Cruciatæ?

Et an Dominus possit, audito Sacro, alteri interesse in gratiam famulorum, qui aberant?

Et notatur, quod Sacerdos priuilegiatus tempore interdicii, virtute Cruciatæ, potest eligere laicum vt inferuiat Sacro, si non inueniat Ministrum habentem priuilegium assistendi Diuinis tempore interdicii; non autem hoc facere poterit, si Ministrum priuilegiatum reperiat. Ex p. 9. tr. 1. Ref. 17.

§. 1. **A**D hoc dubium sic respondet Pater Bardi in Bull. Cruc. part. 2. tract. 2. cap. 3. sect. 1. n. 5. [Domestici nuncupantur familiares ipsi, si in eadem domo cum domino habitant: & ita appellantur, quasi domui astantes. Ad rationem verò domestici non sufficit sola habitatio, veluti materialis in eadem domo; sed vterius requiritur, vt ipsi habitantes alterutra subiectione ex enumeratis sint affecti, nempe, vel subiectione seruitutis, vel subiectione patriæ potestatis: quod expressè docet Felinus cap. In litteris, de restib. num. 1. & Baldus. Archidiaconus, Ioannes Andreas, quos laudat & sequitur Sanchez in opusc. lib. 7. cap. 1. dub. 20. num. 22. ideoque optimè concludit Felinus ex sua, & aliorum sententia, per rationem domesticitatis simpliciter acceptam importari quandam subiectionem: ex qua etiam infert, non omnes cohabitantes in eadem domo appellari domesticos; & hoc quia possunt omni subiectione carere ad dominum totius familiæ.]

Sup. hoc de ge doct. Ref. & §. not. præterita:

Sup. hoc de sup. lege doct. §. 1. & 2. Ref. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.